Ч. 290. Субота 30 грудня 1900 (12 січня 1901). Рік X.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавемана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік К.	4·80
на пів року „	2·40
на чверть року „	1·20
місячно . . „	—·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік К.	10·80
на пів року „	5·40
на чверть року „	2·70
місячно . . „	—·90

Поодиноке число 6 с.

Запросини до передплати.

Кінчимо щасливо десятий рік нашого видавництва, час, в котрім дехто любить сьвяткувати ювилей своїх трудів Нам байдуже про ювилей, а головною річию лиш то, щоби робота наша приносила хосен нашій читаючій публиці. Ми маємо то внутрішне переконане, що сповняємо по совісти і змозі нашу задачу, а скоро наші читателї можуть нам то признати, то се буде для нас найбільшою заохотою до дальших трудів. Виразом того признаня нехай буде — передплата.

Може хтось засьміє ся з того, що ми домагаємо ся по десяти лїтах признаня в — передплаті, а неодин чоловік готов собі подумати: Отто грошелюб! — Ну правда грошелюб, але покажіть хто ним нинї не є але не в тім діло. Нам з передплати нїякого особистого хісна. Передплата лежить більше в інтересі самих читателїв. За малі гроші мати череч цїлий рік що читати, мати нагоду довідувати ся всего, що дїє ся в сьвітї, учити ся всїляких відомостий, знаходити приятну і хосенну розривку то чей дуже добра нагода і нїхто, хто бажає для себе і своєї родини добра не повинен би пропустити сеї нагоди до просьвіти і науки. Та дрібничка яку видасте на передплату „Народ. Часописи“ оплатить ся Вам сторицею.

В дотеперішній нашій проґрамі не змінить ся нїчого. Будемо як доси так і на будуче старати ся всїма силами ширити сьвітло правди і науки

„Народна Часопись“ буде і в новім роцї виходити під тими самими услівями, що доси, а іменно:

Передплата у Львові в аґенциї дневників Стан. Соколовского, пасаж Гавемана, число 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік	4	Кор.	80 с.
на пів року	2	„	40 „
на чверть р.	1	„	20 „
місячно	—	„	40 „

Поодиноке число 2 сотики.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік	10	Кор.	80 с.
на пів року	5	„	40 „
на чверть р.	2	„	70 „
місячно	—	„	90 „

Поодиноке число 6 сотиків.

Вісти політичні.

(Вислїд дотеперішних виборів в Австриї. — Поворот Робертса до Анґлії.)

Загальний вислїд дотеперішних виборів з куриї IV-ої і V-ої кидає ярке сьвітло на заостренє национального спору в Австриї. Социялїсти, Молодочехи, антисеміти, ті три сторонництва потратили мандати в користь радикальних национальних сторонництв, а побідниками вийшли найбільше радикальні Німцї зі сторонництва Шенерера і радикали чеські, що закидають Молодочехам млаве веденє полїтики. Взагалї втратили Молодочехи доси 11 мандатів, социялїсти 5, антисеміти 6. Ті побіди народних сторонництв вказують найлїпше, до якої степени заострили ся национальні противности. Економічні інтереси населеня, на котрі покликував ся др. Кербер, розвязуючи парлямент, не були видко найвисшими інтересами населеня тих країв, де кипить национальна борба, як в Чехії, коли оно повірило свої мандати представителям крайного напряму німецкої і чеської народної ідеї. — З нагоди виборів пишуть Narodni Listy, що для німецких і віденьских кругів, вислїд виборів не ворожить нїчого лїпшого. Противно, положенє стане ще труднїйше, бо Молодочехи по стратах будуть мусїли ще більше бути осторожними. — Орґан Čas каже, що Молодочехів стрічає одна неудача за другою. Найбільше дїймаючим для них есть упадок пос. Єйди. У всїх округах про-

Наші календарі.

(Написав К. Вербин.)

(Дальше).

Добре підобрано, але неконче зручно, і як для „народного“ календаря, навіть не відповідно використано дві розвідки: „Дещо про Київ і его памятки“ та „Гетьман Петро Дорошенко“. Що до першої, то позволимо собі лиш ось що сказати: Коли на сторонї 177, де бесїда про російский памятник, виставлений Хмельницкому, сказано, що певно анї Богдан, анї нарід не сподївав ся того, що в двіста кількадесять лїт при відслонї памятника „знаменитому мужу Богдану Зиновію“ не вільно буде відозвати ся по руски, що не то на цїлій Українї, але й в самім Київі, де була руска академія, не буде анї одної народної школи руської, що не вільно буде навіть приватної руської школи заложити — то нащо описувати, нащо ставити перед очи на образку той памятник, котрий поставила рука гнобителя з бутною написию: „нєдєлїмая Рассія?“ Певно, що нікому з нас нинї й не при думцї розбивати Росиї та засновувати свою окрему державу, хоч би лиш з тої простої причини, що на то нема в нас анї сили, анї спроможности; але того права, щоби боронити своєї народної окремішности, не дамо собі відобрати. Чиж длятого, чиж в імени того права має нам стояти перед очами той памятник, щоби нам що хвиля пригадував, що ми й того права вже не маємо? Єсть се хиба доказом, як слабо відзиває ся в нас почутє самосьвідомости национальної, і як дуже приголомшені під взглядом того почутя навіть ті люди, що беруть ся кермувати долею нашого народу.

Сї послїдні слова можна би доповісти й до розвідки про Дорошенка. Дорошенко, то дуже визначна личність в історії нашого народу, то прототип тих борців за народну свободу і самостійність та независимість, котрі ще й нинї не хотять і не думають клонити ся нї в одну, нї в другу сторону. Історию сего гетьмана України можна було знаменито використати на науку для теперішности. Але той, що пише історию або обрабляє якісь епізоди з неї для народу, мусить передовсїм сам розуміти єї, відчувати єї духа і уміти добре витягнути науку з неї, а до того треба знати ся й на теперішних відносинах та розуміти духа часу.

Можна би ще сказати й кілька слів про хорватского епіскопа Штросмаєра, котрий, як нам здає ся, попав ся також случайно в календар „Просьвіти“, мабуть чи не длятого, що удало ся звідкись роздобути гарний его портрет, бо не видимо виразної причини, задля якої мала бути згадка про сего вельми заслуженого для свого народу князя церкви. Перед такими людьми як Штросмаєр мусить кождий мати повний респект, але з „горячим Славянином“ ми нїяк не можемо погодити ся. Може бути, що комусь подобає ся „горячий Славянин“, але ми уважаємо то за пороку, противну природному розвоєви народів славянського племени. Вже тепер видко то досить ясно, а прийде час, коли ще лїпше переконають ся всї ті, що ще вірять в „горячого Славянина“ або т. зв. панславізм, що була лиш штучно викликана паморока.

Остає ся нам поговорити ще про три характеристичні для календаря „Просьвіти“ рубрики: а) „Що повинно бути у кождій громадї; — б) Що повинен робити кождий ч е с т н и й Русин?“ — в) Рускі часописи. Дві перші з тих рубрик подають всїлякі ради у формі десяти заповідий. Що до першої з тих рубрик, то ми би сказали, що придало би ся дуже, якби до деяких із 10 заповідий була подана коротенька наука, як треба що робити, бо люди часто не знають, як н. пр. закладати читальню крамницю, шпихлїр: як брати ся до аренди пропінациї, мита дорогового і т. п. Вимавляти ся тим, що може для деяких справ суть окремі книжочки, котрі о тім поучають, годї; народний календар повинен, о скілько можна, подавати бодай коротенько як найбільше інформаций всїлякого рода, а при тім покликувати ся і на відповідні підручники, коли деякі суть. Тогди подана рада буде дїйстною радою, а не лиш сухим вичисленем того, що придало би ся. — В другій із наведених рубрик радили би ми викинути зараз в самім заголовку слово: „честний“, надруковане повисше розбитим письмом. Той, хто уложив ту рубрику, очевидно не звернув уваги на то, що він напятнував вже з гори яко нечестних тих людий, котрі иноді може мимо найлїпшої волї і охоти, не можуть сповнити котрої із наведених під тою рубрикою заповідий. Ми

являє ся політична анархія. — Politik пише, що Молодочехи будуть мати тепер лише 49 мандатів, отже без помочи инших ческих сторонництв не можуть навіть перевести поіменного голосованя. Инші чеські посли вступлять лише тоді до молодоческого клюбу, коли він змінить свою назву. — Вчера, в четвер, відбуло ся засїдане мужів довіря, аби в тій справі нарадити ся. Також між Словінцями проявив ся роздор; против дотеперішних клерикальних послів виступили словіньскі радикали і вибороли 4 мандати. Супротив того сумнївають ся, чи буде міг утворити ся на ново славяньский християньский союз, а коли би й утворив ся, то чи заважить що в парляментарнім житю.

З великою нетерпеливостию дожидали мешканцї Льондона дня 3 січня, коли відбував ся вїзд льорда Робертса до столицї Анґлії. День був хмарний і вогкий, але одушевлена публика сотками тисячів залягла улицї і площі міста. Сим разом полїция зарядила стредства осторожности і до 30.000 вояків розетавлено рядами, щоби не прийшло до якого нещастя. Телеґрама принесла була вість, що попереднього дня льорда Робертса приймала на острові Гвайт королева з великим торжеством і що надїлила его ордером Підвязки і дїдичним титулом ґрафским, який з великої ласки монархинї має перейти на его дочки, бо як звістно, син Робертса погиб в борбі над рікою Туґелею. Крім того правительство зажадає від парляменту признаня льордови Робертсови подарунку в висотї 100.000 фунтів штерлїнґів т. є. 1 мілїон 200 тисяч зр. Робертсови, кажуть, дуже залежало на тім, аби мав торжественний вїзд до Льондона, бо він не забув, як его переслїдували і ненавидїли деякі панички офіцири з ґенерального штабу, котрих начальником тепер его іменовано. Мав також жаль до правительства, що вимогло на нїм, аби перед виборами публично заявив, що війна вже скінчена і що з дрібними віддїлами Бурів буде можна легко справити ся. Тої заяви він пожалував і тому поспішив направити ту похибку в бесїдї, яку виголосив в Савгамптон, коли приїхав до Анґлії. В бесїдї тій висказав свій жаль з причини тої довгої борби, котра забирає тілько жертв і вимагає безхосенного проливу крови. Головною чертою торжественного принятя льорда Робертса була участь цїлої королївскої родини. Не лише що на дворець зелїзничий прибув на стрічу князь Уельский, кн. Коннат і їх сини, старий маршалок кн. Кембрідж, але супроводила їх навіть княжна Уельска з дочками і синовою. Публика витала з одушевленєм родину королївску і льорда Робертса, котрий їхав разом з нею. Первістно був намір, аби по дорозї до королївскої палати вступив Робертс до катедри сьв. Павла на благодарственне богослужене, але супротив вістий про завязту борбу в полудневій Африцї від того наміру відступлено. Вечером відбув ся у мінїстра війни великий бенкет в честь Робертса.

Новинки.

Львів дня 11 січня 1901.

— **Іменованя.** Крилошанами станиславівскої греко-кат. капітули іменовані: о. Юліян Гарасимович з Рибна, о. Вол. Каргут з Марковець і о. Іван Порайко катихит учительскої семинариї. — П. Мінїстер судівництва іменував ад'юнктами судовими авскультантів: Євг. Гайслера для Устрік і Клима Гвоздецкого для Городенки; також іменував кандидата нотарияльного Вол. Голубовского з Тисьменицї нотарем в Старій соли. — Львівский висший суд краєвий іменував авскультантами практикантів судових: Дав. Ліона, Ісидора recte Ізраеля Ісєера Ландіого, Мих. Юрия Рінецкого, Якова Донигевича, Едв. Ебера, Стаха Романа Зубрицкого, Меч. Посоховского, Мирослава Янкевича, Кар. Тратніґа, Теофіля Огоновского, Алекс. Саганка, Вол. Рішера, Теофіля Скобельского, Мих. Радецкого, Євг. Барановского, Тад. Маньковского, Конст. Мілашевского, Стан. Шайну, Ант. Рачиньского recte Рака, Ів. Мислиньского, Ів. Зельонку, Стан. Тишковского, Фр. Пеховского, Юл. Бентковского, Романа Петрушевича, Густ. Михальчевского, Юр. Мокрицкого, Йос. Раабого, Кар. Сроковского-Шабенбека, Євгенїя Юліяна Стрийского, Жигм. Мізеса і Мар. Мацейовского. — П. Мінїстер скарбу іменував концигіента галицкої прокураториї скарбу дра Володисл. Шидловского, дра Конр. Пруханицкого і дра Тад. Гурского провізоричними концепістами галицкої прокураториї скарбу.

— **Перенесеня.** П. Намістник перенїс: старшого комісаря повітового Юл. Бронарского з Горлиць до Львова; комісарів повітових Жигм. Карасїньского з Бібрки до Нового Санча а Вол. Гелера з Рави до Горлиць; концепістів Намісництва: Стан. Бідермана з Мостиск до Бучача, дра Гуг. Шварца з Лїська до Мостиск, дра Фр. Клисейка з Нового Санча до Мисленицъ, Юст. гр. Лося зі Львова до Бродів і Вит. Годлевского зі Збаража до Стрия; вкінци практикантів концептових намісництва Ігн. Біліньского зі Львова до Коломиї а Ігн. Кончиньского зі Львова до Збаража.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Дня 9-го січня с. р. отворено часть шляху зелїзничого Кімполюнґ-Валепутна на будуючій ся буковиньскій зелїзници льокальній Кімполюнґ-Дорна Ватра, зі стациями Пожоріта і Валепутна тілько для руху товарового. Заведене руху особового, що наступить імовірно доперва з днем 1 мая с. р., буде подане до прилюдної відомости осібним оповіщенєм.

Дальше повідомляє Дирекция зелїзниць, що з днем 8 с. м. привернено рух всїх поїздів на зелїзници льокальній Борки великі-Грималів.

— **При вчерашних виборах з торговельних палат** в Галичинї вибрано послами: в Кракові дра Рапапорта, в Бродах дра Колїшера, а у Львові Піпеса-Поратиньского.

— **Справа будови зелїзницї Львів-Винники** буде небавом на ново предметом нарад львівскої ради міскої. Розходить ся о те, що спілка, котра завязала ся в цїли вибудованя тої зелїзницї, зажадала підмоги грошевої від міста Львова, для котрого ся будова представляє велику вартість, але рада міска відмовила підмоги. Ґенеральна дирекция тютюнового монополю, не могучи діждати ся вибудованя тої зелїзницї приватними особами, рішила ся вибудувати у власнім заряді фабричну зелїзницю довозову з Винник до Підборець з поминенєм Львова. Се спонукало львівску раду міста занятися ще раз тою справою і здаєть ся она тепер полагодить ся з успіхом і з весною розпічнесь будова тої зелїзницї.

— **Землетрясенє** дало ся чути в ческих горах на границї Чехії і пруского Шлезка. Місцями наробило оно шкоди; так на пр. в Гронові ушкодило будинок шкільний, так, що не можна в нїм відбувати науки. Землетрясенє ішло вздовж гір з полудневого всходу на північний захід.

— **Страшного убийства** допустив ся у Відни 26-лїтний — вже кілька разів за крадїж караний

позволимо собі звернути увагу на то, що суть навіть проводирі Русинів, котрі грішать проти зараз першого слова першої заповіди, а мимо того їх уважає ся за честних Русинів, коли консеквентно в дусї слів, висказаних в заголовку, треба би їх уважати за нечестних.

Куріозною, але й характеристичною для наших відносин виглядає рубрика „Рускі часописи". Після календаря „Просьвіти" за рускі часописи треба би уважати лиш ті, котрі там вичислені; всї инші, хочби й фактично були рускі, хоч би їх Русини й читали та передплачували, хоч би й яка з них може далеко більше причиняла ся для добра руского народу, як котра небудь із вичислених в календари, суть в дусї згаданої рубрики не-рускі. Єсть то така сама ексклюзивність, якої держали ся свого часу т.зв. „тверді" супротив „мягких", або якої держить ся ще й нинї „Народ. Дім" супротив т. зв. народовців. А вже кому як кому, а товариству „Просьвіта" не яло ся таке поступоване. Ту рубрику длятого треба би або зовсїм випустити, або виписати в нїй всї рускі часописи; а коли вже товариство „Просьвіта" таки конче хоче брати в свою опіку лиш деякі часописи, то нехай в календари пропустить в заголовку тої рубрики слово „рускі".

Наконець ще й слівце про зверхну форму календаря. Календар виглядає так, як би его зшив який швець дратвою; хочеш его делїкатно отворити і на хвильку відступитись, то книжка замкне ся; вигнеш картки на силу, щоби в календари щось записати, то він опісля не замкне ся. А прецї нїмецкі або французскі календарі бувають в двоє грубші і так само в легкій оправі, а дають ся дуже вигідно отвирати і замикати та й не розлїтають ся. Але правда, они не шиті по шевски.

2. Прочитавши в заголовку: „Інформацийний календарик руского Товариства педаґоґічного" не гадайте, що то малесенька книжочка, така, що єї можна сховати в кишеню або до поляреса; то спора книжка, обнимаюча 132 сторін друку і білі картки на записки. Єсть се перша календарска проба Товариства педаґоґічного і длятого годї вимагати від неї всякої точности, хоч приступаючи до дїла, треба було брати ся до неї з добре обдуманим пляном. Коли же того по календари не видко, то гадаємо, що не від річи буде звернути увагу на деякі річи, котрі в будучности можуть придати ся для видавництва.

Календар товариства педаґоґічного мусить хиба бути календарем фаховим, специяльним, а яко такий мусить сягати глубоко в житє тих, для котрих призначений, отже в житє учителїв, молодїжи шкільної і домашне вихованє. Під сим взглядом сегорічний календар виказує ще великі браки, як то побачимо в обговірцї поодиноких его частий.

О лїтописи сего календаря і части календарскій треба то само сказати, що було сказано повисше при календари „Просьвіти", бо календар сей єсть — не скажемо рідним, але що первим братом тамтого, то річ, котра не дасть ся заперечити, а котра зі взглядів фінансових Товариства дасть ся зрозуміти. Але на одно мусимо звернути увагу: При передруковуваню части календарскої треба бодай уважати на то, щоби не передрукувати з похибками. (Гляди 6 червня, римскі сьвята). Приписи телеґрафічні і почтові та зелїзничі могли би в сїм календари бути також значно скорочені, позаяк учителї, котрих значна більшість жиє по селах і веде значно меншу кореспонденцию, як инші части суспільности, не потребує так всесторонного поясненя. За то можна би зискати місце на инші справи.

Дальше знаходимо в сїм календари коротеньку історию Руского товариства педаґоґічного і звістку про его дїяльність. Крім того єсть поданий статут товариства.

По сім приходить часть названа урядовою. Сама назва „Часть урядова" здаєсь нам не відповідна, позаяк сам календар не єсть урядовим, а то що під тим заголовком містить ся, не має також характеру урядового; то єсть лиш спис всїляких властий шкільних і духовних та шкіл, отже єсть лиш звичайною, приватною інформациєю, для приватного ужитку. Що же до самого змісту сеї части, то она представляє ся нам як з одної сторони за далеко ідуча так знов з другої за недокладна і мало увзгляднююча практичні потреби. Так н. пр. уважаємо за злишне і непотрібне подаванє дат уродженя інспекторів та крилошан. Нащо то кому здало ся і що кому з того прийде. Також і вичислюванє членів капітул і дати статистичні, взяті з шематизмів епархіяльних, суть після нашої думки злишні. Учителї не мають нїякого дїла з капітулами, а дати статистичні про парохії, кілько їх єсть наданя такого або такого навіть не придатні для самої цїкавости учителя. Правда, можна би сказати, що они потрібні для катехитів, а прецї при кождій школї єсть і катехит. То правда; але ті катехити належать до звязи церковної і певно кождий з них має свій шематизм, отже може зовсїм добре обійти ся без тих дат та інформаций в календари. Для учителїв треба знати лиш відпоручників до окружних рад шкільних.

В списї шкіл поміщено також і Академію наук в Кракові. З якої рациї — не знаємо. Чи може задля потки в сподї, щоби там згадати про Тов. ім. Шевченка? А прецї Академія наук не єсть школою. Там же нема учителїв нї студентів; єсть лиш, як довідуємо ся з календаря, лиш презес і секретар. А може розходило ся о то, щоби сказати, що той секретар єсть також і професором рускої лїтератури? Ну, се не рация, щоби Академію наук зачисляти до

челядник столярский Стефан Ванек, родом з Угорщини. Він закрав ся був до помешканя шлюсаря Зігардта в часї неприсутности жінки шлюсаря і майже вже все був позабирав, коли надійшла Зіґардтова і напудила его. Злодій пустив ся утїкати з другого поверха і був вже на першім поверсї, коли надбігла шлюсарка з криком: Ловіть злодія! Злодій обернув ся, стрілив з револьвера і убив шлюсарку на місци, а сам вибіг на улицю. За ним пустилась товпа людий. Ванек обернув ся знову і стрілив та убив одного чоловіка. Тогди люди розбігли ся, лиш полїциян і дозорець каменицї бігли за злодїєм; той обернув ся ще раз і стрілив два рази та зранив тяжко двох переходячих людий. Наконець полїциян і сторож здогонили Ванека, а він тогди став ще боронити ся револьвером і зранив тяжко полїцияна. Остаточно удало ся злодія зловити, а люди були би ему таки на місци смерть зробили, як би не полїция, котра его оборонила і відвезла до арешту.

— **Льокомотива в сали на двірци.** З Мецу доносять: Льокомотива поспішного поїзду з Кобленциї в'їхала вчера до салї призначеної для подорожних. Присутні там подорожні вспіли ще вчас утечи, лиш один почтовий урядник і один подорожний легко скалїчені.

— **Остра сегорічна зима**, як вхопила від разу, так майже не попускає, а сильні морози і великі снїги настали майже в цїлій Европі. У Відни така студінь, що в цїсарскій палатї не заводять вже варти з музикою, бо всї труби замерзають. Також і вояків на вартї наказано зміняти що пів години. В Парижи упав оногди такий снїг, що рух возовий, трамваєвий і омнїбусовий майже зовсїм був устав. З Венециї доносять: Від десяти лїт не було в Італїї так строї зими, як сегорічна. Майже цїлий півостров покритий снїгом. Ріка Арно по части замерзла. В Неаполи знайдено оногди на улици, званій Віа Маріна, чоловіка, котрий замерз. — На Адрийскім побережу лютить ся страшна буря і наробила вже богато шкоди. — В Нїмеччинї також настала велика студінь. На ріках, як Рен, Мен, Некар, Мозеля і другі, пустилась крига. Всюди поздоймано чайкові мости, а на сплавних ріках перестали ходити кораблї.

— **Справоздане товарист. ґімнаст. „Сокіл“** за місяць грудень 1900. Старшина відбула в сїм місяци два засїданя: одно 13, а друге 27 с. р. Справоздане касове за місяць грудень. Прихід: Позісталість касова з падолиста 93·04 кор., вкладка членів 55 кор., вплати учеників 6 кор., Разом 154·04 кор. — Розхід: Чинш за падолист і грудень 140 кор., инші видатки 5 кор. Разом 145 кор. Лишає ся на слїд. місяць 9·04 кор. Богато членів залягає з вкладками, так н. пр. в тім місяци ледви половина зложила вкладки. Старшина проте на тім місци звертає ся до другів з просьбою о точну вплату вкладок, бо в противнім разї наше товариство не тілько успішно розвивати ся, але прямо утримати ся не буде могло. На внесок др. скарбника вичеркнено на підставі §. 6 устава 45 членів залягаючих з більше як 6-ма вкладками. Рівнож на внесене др. скарбника ухвалено упімнути 16 членів залягаючих з уплатою. Вправ для членів відбуло ся 10, пересїчно вправляло ся 10 членів. Вправ для учеників старших було 6, вправляло ся пересїчно 5. Вправ для учеників молодших було 7, вправляло ся пересїчно 16 учеників. Вправи для членів відбувають ся, як дотепер, ві второк, четвер і суботу, від 7 до 8 вечер. Принято 3 нових членів і 10 учеників. Вислано петицию до Сойму о сталу річну субвенцию в квотї 1000 корон, петицию передано на руки посла і члена Видїлу кр. Вп. Савчака. В цїли заведеня ладу і подїлу працї в внутрішнім урядованю так старшини, як поодиноких функционарів товариства, ухвалено переглянути і доповнити старий регулямін. Першу часть регуляміну т. є. регулямін для старшини і еї членів, ухвалено на засїданю 27 см. Другів, що зголосили ся до участи в вечерку, який має устроїти наше товариство, просить ся, щоби точно приходили на вправи, бо час короткий, а вечерок мусить випасти під кождим взглядом дуже добре, если маємо мати надїю і на будуче вечерки устроювати. — У Львові, дня 31-го грудня 1900. — Др. *В. Гуксевич*, І. заст. голови. *Я. Віницковский*, справник.

Господарство, промисл і торговля

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** оповіщує: Рух льокальний. Додаток I до тарифи для перевозу осіб, пакунків, посилок експресових і псів. З днем 1 січня 1901 входить в житє додаток I до обовязуючої від 1 жовтня 1900 тарифи часть II. Додаток сей обіймає зміну постанов що до належитостий за перевіз куфрів з взорами. Цїна 10 сот.

Галицко-угорский рух спільний. З днем 1 грудня 1900 входить в житє нова тарифа (часть II зшитка 1) містяча в собі цїни єдиничні до галицко-угорских стаций граничних для безпосередного руху товарового поміж стациями австрийских і угорских зелїзниць державних.

Австро-угорско-российский звязок зелїзничий. (Тарифа товарова часть III). З днем 1 грудня 1900 входить в житє додаток II.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Берлин 11 січня. Тутешні часописи доносять, що цар занедужав на інфлюенцу і буде мусїв довший час перебувати в Ливадиї.

Петербург 11 січня. В охрестности Одеси застрягло в снїгу 5 зелїзничих особових поїздів, що везли до 200 осіб. До розкопаня снїгу вислано 4000 вояків.

Константинополь 11 січня. Вчера помер тут один рибак на джуму. Заряджено средства осторожности.

Льондон 11 січня. Після донесень з Капштадту Девет війшов вже до Капляиду і збирає там бурскі віддїли против Англїйцїв.

Берлин 11 січня. З нагоди 200-лїтного ювілею пруского королївства, видасть цїсар широку амнестию для полїтичних перступцїв.

Рим 11 січня. Дало ся тут чути легке землетрясенє.

школ. Та нехай впрочім і так; спорити о тім не будемо, чи то школа чи нї. Важнїйшою річию, здаєсь нам, було би пояснити, на які віддїли дїлить ся полїтехника львівска, які суть условя принятя, особливо тої молодежи, котра кінчить ґімназию, і які вигляди дають студиї полїтехнїчні, бо звістно, що руска молодїж бере ся як найменче до тих студий, не знаючи до чого може з ними дійти.

Так само важною річию було би подати условя принятя до школи лїсової в Болехові та до всїляких шкіл рільничих і промислових та заохочувати наших людий, щоби посилали своїх дїтий до тих шкіл, нехай би они шукали собі нових способів до житя, або бодай учили ся розумно і поступово господарити на батьківскій земли. Наші селяни а дуже часто й учителї допитують ся про условя принятя до тих шкіл і вигляди по їх укінченю. Замість того знаходимо в календари лиш сухий спис тих шкіл та й то недокладний. Пропущено н. пр. важну для нас школу промислу деревляного в Коломиї, котру первістно оснувала була „Гуцульска спілка“ і котра по правдї вийшла з почину Русинів. Нема також згадки про школу хмелярску в Старім Селї недалеко від Львова і про школу стражників дорогових у Львові, і про школу садівництва в Залїщиках.

По нашій думцї можна було також сьміло пропустити всї ті школи фахові, котрі знаходять ся десь далеко в західній части краю, котрі для наших людий суть зовсїм без значіня, бо нїхто туди своєї дитини не пішле, от хоч би н. пр. школу гафтярску в Макові і т. п. В урядовім списї, що правда, мусять бути вичислені всї школи, але інформация в календари то прецї не урядовий спис, хоч она мала й заголовок „Часть урядова“.

При школах середних не знаходимо інформациї, як мають поступати ученики приватисти, а то прецї важна річ, бо можуть настати обставини, задля яких хтось змушений учити дитину дома, отже дуже добра річ як би він міг довідати ся з календаря педаґоґічного, як має собі в такім случаю поступати. Або н. пр. таке питанє: Чи може приватист, скоро має відповідне число лїт, перескочити в однім роцї дві кляси і замість робити вступний іспит до другої кляси, робити до третої?

При семинариях учительских (з пропущенєм тих, котрі не мають для нас значіня) добре було подати спис учителїв, бо то прецї для кандидатів учительских, котрі лагодять ся до якихсь іспитів, важна річ. Так само важна була би річ пояснити, як мають поступати кандидатки на учительки ручних робіт; де робить ся іспити на учителїв сьпіву і музики при семинариях учительских та яких вимагає ся до того условий. Наконець подїл округів шкільних і семинарий поміж інспекторів краєвих можна би по нашій думцї практичнїйше злучити разом зі списом тих інспекторів; не потреба би два рази імен повтаряти і зискалось би на місци.

Не малу хибу видимо й в тім, що календар сей зовсїм не порушив, не сягнув в житє народних учителїв, а прецї їх житє вимагає не одної поради та інформациї. От хоч би н. пр. такі справи як: правні відносини службові; учитель а войско; як може учитель поправити свій материяльний бит, щоби при тім не війшов в колїзию зі своїми приписами службовими і т. п. Самі законні постанови ще не вистануть під сим взглядом і для неодного молодого учителя потребують поясненя старого практика або відповідної інтерпретациї.

(Конець буде.)

Надіслане.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарнї В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телєфона число 569).